

KONKLUSIONER

Vedr.: Konklusioner fra 45. møde i EØS-Rådet
(den 25. maj 2016 i Bruxelles)

1. 45. møde i EØS-Rådet fandt sted den 25. maj 2016 i Bruxelles under forsæde af Bert Koenders, Nederlandenes udenrigsminister, som repræsenterede formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union. I mødet deltog Aurelia Frick, Liechtensteins udenrigsminister, Lilja Dögg Alfreðsdóttir, Islands udenrigsminister, og Elisabeth Aspaker, Norges minister med ansvar for EØS- og EU-anliggender, samt medlemmer af Rådet for Den Europæiske Union og repræsentanter for Europa-Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten.
2. EØS-Rådet noterede sig, at ministrene inden for rammerne af den politiske dialog skal drøfte *migrations- og flygtningekrisen, Rusland og Ukraine, den globale EU-strategi for udenrigs- og sikkerhedspolitikken, herunder samarbejdet i Arktis*. Der blev afholdt en orienterende debat om *status for dagsordenen for bedre regulering og dennes indvirkning på EØS*.
3. EØS-Rådet anerkendte den centrale rolle, som EØS-aftalen har spillet i over 20 år med hensyn til at fremme økonomiske forbindelser og integrationen af det indre marked mellem EU og EØS-EFTA-staterne. EØS-Rådet fremhævede, at aftalen har været solid og i stand til at tilpasse sig til ændringer i EU-traktaterne og til EU's udvidelser. EØS-Rådet anerkendte, at en øget indsats for at styrke konkurrenceevnen vil være afgørende for beskæftigelsen og væksten i Europa.

4. EØS-Rådet understregede betydningen af et velfungerende indre marked som drivkraft for at fremme den økonomiske vækst og skabe nye job i hele Europa og så med tilfredshed på de skridt, der allerede er taget for at gennemføre forslagene i strategierne for et digitalt indre marked og for opgradering af det indre marked, som begge blev iværksat i 2015, med henblik på til fulde at gøre brug af de uudnyttede muligheder for vækst og produktivitet. EØS-Rådet var enig om, at der er brug for en holistisk tilgang for at håndtere nogle af de største udfordringer, som det indre marked står over for, og understregede betydningen af en tæt inddragelse af EØS-EFTA-staterne i den videre udformning og udvikling af politikker og initiativer vedrørende det indre marked.
5. EØS-Rådet noterede sig statusrapporten fra Det Blandede EØS-Udvalg og gav udtryk for sin påskønnelse af det arbejde, som Det Blandede EØS-Udvalg har gjort for at sikre en fortsat vellykket og velfungerende EØS-aftale.
6. EØS-Rådet understregede betydningen af solidaritet mellem landene i Europa med henblik på at overvinde de sociale og økonomiske udfordringer. EØS-Rådet gav navnlig udtryk for bekymring med hensyn til den fortsat høje ungdomsarbejdsløshed i visse af EØS' medlemsstater.
7. EØS-Rådet erkendte, at der fortsat er behov for at afhjælpe sociale og økonomiske forskelle i EØS, og anerkendte det positive bidrag fra EØS-finansieringsmekanismen og Norges finansieringsmekanisme for 2009-2014 samt forløberne herfor med hensyn til at mindske de økonomiske og sociale forskelle i hele EØS.
8. EØS-Rådet så med tilfredshed på undertegnelsen den 3. maj 2016 af aftalen om en EØS-finansieringsmekanisme for 2014-2021 og af aftalen mellem Norge og EU om en norsk finansieringsmekanisme for perioden 2014-2021.
9. EØS-Rådet så også med tilfredshed på undertegnelsen den 3. maj 2016 af protokollerne om handel med fisk og fiskevarer mellem Norge og EU og Island og EU og opfordrede til en hurtig afslutning af det nødvendige arbejde.
10. EØS-Rådet understregede, at en større viden om EØS-aftalen i hele EØS er i alle kontraherende parters interesse, og opfordrede dem indtrængende til at sikre, at der hurtigt og let kan fås adgang til oplysninger om EØS-aftalen.

11. EØS-Rådet noterede sig, at fri bevægelighed for kapital er en grundlæggende frihedsrettighed i det indre marked og en integrerende del af EØS-retten, og erkendte, at der kun midlertidigt kan gennemføres restriktioner på grundlag af bestemmelserne i EØS-aftalens artikel 43.
12. EØS-Rådet så med tilfredshed på de betydelige fremskridt hen imod gennemførelsen af Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelser vedrørende den første pakke med retsakter i forbindelse med EU-forordningerne om europæiske tilsynsmyndigheder for den finansielle sektor. Det understregede behovet for en hurtig afslutning af de nødvendige procedurer, så disse retsakter kan indarbejdes i EØS-aftalen og hurtigt træde i kraft for at sikre et effektivt og ensartet tilsyn i hele EØS, som EU's og EØS-EFTA-staternes finans- og økonomiministre anmodede om på deres uformelle samling den 14. oktober 2014. EØS-Rådet understregede også, at det er yderst vigtigt hurtigt at indarbejde og anvende øvrig udestående lovgivning vedrørende finansielle tjenesteydelser snarest muligt for at sikre lige vilkår i hele EØS inden for denne vigtige sektor.
13. EØS-Rådet lagde stor vægt på et fortsat tæt samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-staterne inden for miljø-, energi- og klimaændringspolitikken, navnlig i lyset af klima- og energirammen for 2030 og rammestrategien for en modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende klimapolitik. Det tætte samarbejde bør også fortsætte navnlig på områderne indre energimarked, energisikkerhed, emissionshandel, fremme af en konkurrencedygtig, klimaresistent, sikker og bæredygtig lavemissionsøkonomi, energieffektivitet, vedvarende energikilder, CO₂-opsamling og -lagring (CCS) og CO₂-opsamling og -anvendelse (CCU) samt andre miljøspørgsmål, f.eks. affald, kemikalier, forvaltning af vandressourcer og industriforurening.

14. EØS-Rådet så med tilfredshed på EU's, dets medlemsstaters og EØS-EFTA-staternes indsats og tætte samarbejde i forbindelse med forberedelserne af 21. partskonference (COP21) under FN's rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) i december 2015 i Paris. EØS-Rådet fremhævede, at dette samarbejde har bidraget til vedtagelsen af en ambitiøs, dynamisk, holdbar og juridisk bindende global aftale. For at holde stigningen i den globale gennemsnitstemperatur et godt stykke under 2 °C og fortsat gøre en indsats for at begrænse den til 1,5 °C over det førindustrielle niveau samt for at fremme modstandsdygtigheden over for klimaændringer og udviklingen af lave drivhusgasemissioner tager parterne sigte på, at drivhusgasemissionerne topper hurtigst muligt, og at foretage hurtige reduktioner derefter i overensstemmelse med den bedste tilgængelige videnskab, således at der i anden halvdel af dette århundrede kan opnås en balance mellem menneskeskabte emissioner efter kilder og optaget heraf gennem dræn for drivhusgasser. EØS-Rådet understregede behovet for at opretholde momentum efter COP21 og fokusere på gennemførelsen på internationalt og nationalt plan, navnlig med hensyn til de tilsigtede nationalt bestemte bidrag (INDC) og klima- og energirammen for 2030. I denne forbindelse så EØS-Rådet med tilfredshed på åbningen for undertegnelse af Parisaftalen den 22. april 2016 i New York og understregede nødvendigheden af, at EU, dets medlemsstater og EØS-EFTA-staterne er i stand til at ratificere Parisaftalen hurtigst muligt og i tide til at blive parter heri fra dens ikrafttrædelse.
15. EØS-Rådet udtrykte tilfredshed med den igangværende indsats, der gøres for at nedbringe antallet af EØS-relevante EU-retsakter, der fortsat mangler at blive indarbejdet i EØS-aftalen, og for at fremme indarbejdelsesprocessen. EØS-Rådet bifaldt alle de skridt, der er blevet taget i løbet af de seneste år, og noterede sig, at antallet af retsakter, der fortsat mangler at blive indarbejdet, stadig er for højt. EØS-Rådet opfordrede til en yderligere indsats for i væsentlig grad vedvarende at reducere det nuværende efterslæb for således at garantere retssikkerheden og ensartetheden i EØS. Det tilskyndede alle parter til at engagere sig konstruktivt for at finde løsninger på udestående, vanskelige spørgsmål.

16. Med hensyn til den tredje pakke vedrørende det indre energimarked så EØS-Rådet med tilfredshed på de fremskridt, der i de seneste måneder er gjort med hensyn til EØS-EFTA-staternes deltagelse i Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER), og understregede betydningen af, at dette arbejde hurtigt afsluttes for at etablere et fuldt fungerende indre energimarked.
17. EØS-Rådet så med tilfredshed på indarbejdelsen i EØS-aftalen af de lovgivningsmæssige rammer for offentlige udbud og de fremskridt, der i de seneste måneder er gjort med hensyn til regelsættet for elektronisk kommunikation 2009 (herunder forordningen om Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation – BEREC), og forordningen om lægemidler til pædiatrisk brug.
18. EØS-Rådet bemærkede, at det fortsat er nødvendigt at gøre fremskridt med hensyn til en række vigtige udestående spørgsmål, og så frem til snarest at nå frem til en konklusion, navnlig vedrørende tredje postdirektiv, EU-retsakter på området økologisk produktion samt på området fælles regler og standarder for organisationer, der udfører inspektion og syn af skibe.
19. EØS-Rådet noterede sig, at der er en række af Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelser, for hvilke EØS-aftalens frist på seks måneder med hensyn til forfatningsmæssig godkendelse bliver overskredet. Det opfordrede EØS-EFTA-staterne til at styrke deres indsats for at afslutte de udestående sager så hurtigt som muligt og til at undgå sådanne forsinkelser i fremtiden.
20. EØS-Rådet anerkendte vigtigheden af forhandlingerne om et transatlantisk handels- og investeringspartnerskab mellem Den Europæiske Union og De Forenede Stater. EØS-Rådet så med tilfredshed på den fortsatte udveksling af oplysninger mellem Europa-Kommissionen og EØS-EFTA-staterne, som blev indledt på mødet i Det Blandede EØS-Udvalg i december 2014. Med henvisning til blandt andet protokol 12 til EØS-aftalen opfordrede EØS-Rådet til at fortsætte denne udveksling af oplysninger.

21. EØS-Rådet anerkendte, at de kontraherende parter i henhold til artikel 19 i EØS-aftalen har forpligtet sig til at fortsætte deres indsats for at opnå en gradvis liberalisering af handelen med landbrugsprodukter. EØS-Rådet så frem til undertegnelsen i nær fremtid af aftalerne om yderligere liberalisering af handelen med landbrugsprodukter og beskyttelsen af geografiske betegnelser mellem EU og Island, som blev paraferet den 17. september 2015.
22. EØS-Rådet noterede sig de manglende fremskridt med hensyn til forhandlingerne mellem EU og Norge om beskyttelsen af geografiske betegnelser og beklagede suspensionen af forhandlingerne indtil videre. EØS-Rådet så dog med tilfredshed på fremskridtene i de forhandlinger mellem parterne om yderligere liberalisering af handelen med landbrugsprodukter inden for rammerne af artikel 19, der blev indledt i februar 2015, og opfordrede parterne til aktivt at fortsætte deres indsats for at opnå yderligere fremskridt i forhandlingerne.
23. EØS-Rådet så frem til vedtagelsen i nær fremtid af Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse vedrørende aftalen om yderligere liberalisering af handelen med forarbejdede landbrugsprodukter inden for rammerne af artikel 2, stk. 2, og artikel 6 i protokol 3 til EØS-aftalen mellem Island og EU, der blev indgået den 17. september 2015.
24. EØS-Rådet opfordrede de kontraherende parter til at fortsætte dialogen om revisionen af handelsordningen for forarbejdede landbrugsprodukter inden for rammerne af artikel 2, stk. 2, og artikel 6 i protokol 3 til EØS-aftalen med henblik på yderligere at fremme handel på dette område.
25. EØS-Rådet anerkendte det bidrag, som EU-programmerne har ydet til opbygningen af et mere konkurrencedygtigt, innovativt og socialt Europa, og bifaldt EØS-EFTA-staternes deltagelse i EØS-relevante EU-programmer, som de bidrager økonomisk til.

26. EØS-Rådet understregede, at det er vigtigt at fortsætte praksis med at indbyde embedsmænd fra EØS-EFTA-staterne til politiske dialogmøder på relevant arbejdsgruppeniveau i EU-Rådet.
27. EØS-Rådet understregede, at det er vigtigt at indbyde EØS-EFTA-ministre til uformelle EU-ministermøder og -ministerkonferencer, der er relevante for EØS-EFTA-landenes deltagelse i det indre marked, og gav udtryk for sin påskønnelse af, at det nuværende nederlandske og det kommende slovakiske formandskab viderefører denne praksis.
28. EØS-Rådet anerkendte EØS-EFTA-staternes positive bidrag til beslutningsprocessen i forbindelse med EØS-relevant EU-lovgivning og -programmer i form af deltagelse i de relevante udvalg, ekspertgrupper og agenturer samt ved forelæggelse af EØS-EFTA-bemærkninger.
29. EØS-Rådet noterede sig Det Blandede EØS-Parlamentarikerudvalgs beslutninger vedtaget på mødet den 19.-20. maj 2016 i Vaduz om *strategien for det indre marked for varer og tjenesteydelser* og om *samarbejdsøkonomien* og Det Rådgivende EØS-Udvalgs beslutninger vedtaget på mødet den 19.-20. maj 2016 i Vaduz om *arbejdskraftmobilitet i EØS* og om *bedre regulering for at støtte virksomheder og beskytte arbejdstagere i EØS*.